

Sygn. akt V K 940/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2019 roku

Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie, w V Wydziale Karnym:

w składzie:

Przewodniczący: Joanna Kasicka

Protokolant: Paweł Matecki

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27.03.2017 r., 14.06.2017 r., 18.09.2017 r., 20.11.2017 r., 5.02.2018 r., 16.04.2018 r., 13.06.2018 r., 26.09.2018 r., 10.10.2018 r., 3.12.2018 r., 7.01.2019 r., 18.03.2019 r., 8.05.2019 r., 17.07.2019 r., 2.10.2019 r.

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Niebuszewo w Szczecinie ...

sprawy

A. S. (1)

syna Z. i J. z domu W.

urodzonego (...) w S.

oskarżonego o to, że:

1. w październiku 2015r., daty bliżej nieustalonej w S., będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. akt VK 1233/10 za czyn z art. 193 kk w zb. z art. 288 §1 kk w zb. z art. 191 §1 kk w zb. z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 09 grudnia 2011 r. do 09 grudnia 2013 r., groził B. L. pozbawieniem życia i uszkodzeniem mienia poprzez podpalenie, przy czym groźba ta wzbudziła w pokrzywdzonej uzasadnioną obawę jej spełnienia

tj. za czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 §1 kk;

2. w kwietniu 2015 r., daty bliżej nieustalonej, w S., będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 01 grudnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt VK 1233/10 za czyn z art. 193 kk w zb. z art. 288 §1 kk w zb. z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 09 grudnia 2011 r. do 09 grudnia 2013 r., groził B. L. pozbawieniem życia i uszkodzeniem mienia poprzez podpalenie, przy czym groźba ta wzbudziła u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę jej spełnienia

tj. za czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk;

3. w kwietniu 2015r., daty bliżej nieustalonej, w S., będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 01 grudnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt VK 1233/10 za czyn z art. 193 kk w zb. z art. 288 §1 kk w zb. z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 09 grudnia 2011 r. do 09 grudnia 2013 r., groził D. L. pozbawieniem życia i uszkodzeniem mienia poprzez podpalenie, przy czym groźba ta wzbudziła u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę jej spełnienia

tj. za czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk;

4. w dniu 11 października 2015r. w S. przy ul. (...), będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. akt V K 1233/10 za czyn z art. 193 kk w zb. z art. 288 § 1 kk w zb. z art. 191 § 1 kk w zb. z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 09 grudnia 2011 r. do 09 grudnia 2013 r., po uprzednim podpaleniu kanapy stojącej na korytarzu spowodował pożar zagrażający życiu i zdrowiu wielu osób i mieniu w wielkich rozmiarach, w wyniku czego doszło do zniszczenia klatki schodowej oraz korytarza, instalacji gazowej i elektrycznej, czym spowodował straty w wysokości 12 242,15 zł na szkodę Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w S.

tj. za czyn z art. 163 §1 pkt 1 kk w zb. z art. 288 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 64 §1 kk.

I. **A. S. (1)** uznaje za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach 1, 2 i 3 i za ten ciąg przestępstw, na podstawie art. 190 § 1 kk, przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk, wymierza oskarżonemu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. **A. S. (1)** uznaje za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie 4. części wstępnej wyroku przyjmując jednocześnie, że straty wynosiły 5398,08 zł., i za przestępstwo to, na podstawie art. 163 § 1 kk w z. z art. 11 § 3 kk, wymierza oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 86 § 1 kk i 91 § 2 kk orzeka wobec oskarżonego A. S. (1) karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu A. S. (1) okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w niniejszej sprawie od 12.10.2015 r., godz.12.53 do 13.10.2015 r., godz.11.20 i od 11.07.2016 r., godz.11.00 do 12.07.2016 r., godz.10.59;

V. na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym 300 (trzystu) złotych opłaty.

VI. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. N. M. kwotę 1963,08 zł. (jednego tysiąca dziewięćset sześćdziesięciu trzech złotych i ośmiu groszy) brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu

Sygn. Akt V K 940/16

UZASADNIENIE

W budynku przy ul. (...) w S. na IV piętrze znajdują się dwa mieszkania. W mieszkaniu nr (...) mieszkali B. L., D. L. i T. L.. W lokalu sąsiednim, o nr (...), zamieszkiwał A. S. (1) wraz ze swoją partnerką A. S. (2). Na klatce schodowej, na tym piętrze znajduje się również wejście na strych, oddzielna łazienka, przynależąca do mieszkania A. S. (1) i przy drzwiach mieszkania B. L. postawiona była stara kanapa należąca do B. L.. A. S. (1) był skonfliktowany z państwem L..

Pośród mieszkańców budynku krążyła plotka, że A. S. (1) jest zagrożony eksmisją z mieszkania. Natomiast oskarżony groził niektórym mieszkańcom budynku przy ul. (...), że podpali ich mieszkania, często ich też wyzywał. Urządzał w mieszkaniu libacje alkoholowe. W kwietniu 2015 r. A. S. (1) groził B. L. i jej byłemu mężowi D. L., że podpali ich mieszkanie, podpali i ich samych oraz ich rodzinę. Pokrzywdzeni bali się, że oskarżony groźby te któregoś dnia spełni. A. S. (1) często też kopał w drzwi do ich mieszkania, wyzywał ich. Do gróźb dochodziło wtedy, gdy był on pod wpływem alkoholu. Gdy był trzeźwy, co było jednak rzadkie, to zachowywał się w sposób poprawny. Niektórzy mieszkańcy lokalu przy ul. (...) nie byli zadowoleni z tego, że A. S. (1) mieszka w tym samym budynku, co oni. Na początku października 2015 r. A. S. (1) ponownie zagroził, przy czym teraz tylko B. L., że podpali jej mieszkanie i jej rodzinę. B. L. i D. L. obawiali się spełnienia tych gróźb. Oskarżony był trudnym sąsiadem, a ze względu na to, że nadużywał alkoholu, również niebezpiecznym.

W dniu 11 października 2015 r. około godziny 17:30 A. S. (3) przebywał wraz z A. S. (4) w swoim mieszkaniu. W momencie, gdy B. L., D. L. i T. L. przebywali w swoim mieszkaniu, A. S. (5) wyrzucił przez swoje drzwi na

kanapę, ustawioną na klatce schodowej, przy wejściu do mieszkania B. L., butelkę wypełnioną nieokreśloną substancją łatwopalną. W momencie, gdy B. L. szła do kuchni usłyszała dźwięk tłuczenia szkła i słyszała również, że drzwi do mieszkania jej sąsiada zamknęły się. Zaraz po tym spostrzegła, że spod drzwi wejściowych do jej mieszkania unosi się dym. Otworzyła drzwi i zobaczyła, jak zapaliła się kanapa. Wezwała straż pożarną. Potem ogień dosięgnął instalacji elektrycznej i instalacji gazowej, drzwi do mieszkania B. L. i drzwi prowadzących na strych. W budynku przy ul. (...) w S. wybuchł pożar.

Po klatce schodowej zaczął rozprzestrzeniać się dym. Dotarł do mieszkań. (...) tych lokali: B. L., T. L., D. L., A. S. (1) i A. S. (2) ewakuowano. A. S. (1) i A. S. (2) byli pod silnym wpływem alkoholu – ledwo trzymali się na nogach i wyczuwalna była od nich wyraźnie woń alkoholu. Zostali przewiezieni do izby wytrzeźwień.

Na miejsce przybyła karetka pogotowia, która zabrała osoby dotknięte pożarem, a także straż pożarna, która ustaliła, że przyczyną pożaru było podpalenie kanapy, od której zapalił się licznik gazowy przynależny do mieszkania nr (...). Jeszcze przed odjazdem karetką państwo L. podawali, że podpalenia dokonał A. S. (1).

Przyczyną pożaru było podpalenie. W butelce wyrzuconej przez A. S. (1) znajdowała się najprawdopodobniej substancja zwana koktajlem Mołotowa. Substancja ta spowodował zapalenie się ognia w momencie jej rzucenia o ścianę i rozbicia. Rozbita butelka z substancją spadły na kanapę. Wykluczone zostało spowodowanie pożaru przez zaproszenia ognia lub zwarcie instalacji elektrycznej.

Uszkodzenie licznika będącego częścią instalacji gazowej wobec tego, że był pożar, stanowiło zagrożenie wybuchu całej instalacji gazowej i zagrożenie dalszego rozprzestrzenianiem się ognia. Rozwojowi ognia sprzyjało to, że konstrukcja budynku opierała się na elementach drewnianych.

Zaistniały pożar stwarzał zagrożenie dla całego budynku i wysoce prawdopodobne było rozprzestrzenienie się płomieni do przyległych budynków (cała budowla stanowiła zwartą zabudowę), a więc dla mienia w wielkich rozmiarach. Pożar ten stanowił realne zagrożenia dla życia i zdrowia co najmniej pięciu osób przebywających w mieszkaniach o nr (...), a w przypadku eksplozji instalacji gazowej – dla pozostałych lokatorów budynku.

Po tym zdarzeniu B. L. wyprowadziła się z mieszkania przy ul. (...). W mieszkaniu tym mieszka tylko jej syn T. L.. Również A. S. (1) opuścił zajmowany wcześniej lokal.

Dowody:

- notatka urzędowa k. 6,
- protokół oględzin k. 7-9,
- protokół zatrzymania oskarżonego k. 11-12,
- informacja ze zdarzenia k. 49-51,
- dokumentacja zdjęciowa k. 65, 67-69, 82,
- materiał prasowy k. 70-71,
- dane identyfikacyjne obiektu k. 106-107,
- plan sytuacyjny obiektu k. 110,
- opinia biegłego k. 111-114,
- protokół k. 149, 250,

- zeznania świadka B. L. k. 147-149, 164-166, 209-2010, 227, 387-388,
- zeznania świadka D. L. k. 168, 207-208, 228, 388-390,
- zeznania świadka T. L. k. 151-152, 172-173, 211-212, 390-391,
- zeznania świadka M. K. k. 145, 391-392,
- zeznania świadka E. W. k. 154-155, 241-242, 391-392,
- zeznania świadka D. J. k. 175, 223, 408-409,
- zeznania świadka M. P. (1) k. 182, 217, 409,
- zeznania świadka A. P. (1) k. 190-191, 420-421,
- zeznania świadka M. P. (2) k. 186-187, 219-220, 421-422,
- zeznania świadka A. B. k. 194, 422-423,
- zeznania świadka P. G. k. 180-181, 423,
- zeznania świadka S. J. k. 158-159, 431,
- zeznania świadka A. S. (2) k. 161, 435-436,
- zeznania świadka H. N. k. 203, 441,
- zeznania świadka M. R. k. 205, 441,
- zeznania świadka P. J. k. 229-230, 441,
- zeznania świadka R. Z. k. 233, 442,
- zeznania świadka H. K. k. 237, 442,
- zeznania świadka J. D. k. 198-199, 445-446,
- zeznania świadka Ł. L. k. 214, 446-447.

A. S. (1) w czasie popełnienia czynów był w pełni poczytalny.

Dowody:

- opinia sadowo-psychiatryczna k. 78-79.

Skutkiem pożaru były zniszczenia klatki schodowej, instalacji elektrycznej oraz licznika gazowego. Cała klatka schodowa na kondygnacji, na której był pożar, była osmolona. Zniszczenia te powstały na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w S.. Spalona kanapa, która należała do B. L. nie przedstawiała żadnej wartości.

Ostatecznie straty na rzecz Wspólnoty zamknęły się w kwocie 5398,08 zł. Straty te pokrył ubezpieczyciel.

Dowody:

- protokół oględzin k. 7-9,
- kosztorys inwestorski wraz z kalkulacją k. 16-24,

- protokół k. 25,
- zgłoszenie k. 26,
- informacja ze zdarzenia k. 49-51,
- dokumentacja zdjęciowa k. 65, 67-69, 82,
- pismo zakładu ubezpieczeń k. 108-110,
- pismo (...) k. 415,
- faktura VAT k. 369 zł,
- zeznania świadka B. L. k. 147-149, 164-166, 209-2010, 227, 387-388,
- zeznania świadka D. J. k. 175, 223, 408-409.

A. S. (1) urodził się (...) w S.. Jest kawalerem i ma jedno dziecko w wieku 7 lata, które jest na jego utrzymaniu. Posiada wykształcenie zawodowe, z zawodu jest ślusarzem. Aktualnie oskarżony odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną w innej sprawie. Przed osadzeniem był bezrobotny i utrzymywał się z prac dorywczych. Nie posiada żadnego większego majątku.

Dowody:

- dane osobopoznawcze k. 35.

A. S. (1) był wielokrotnie karany sądownie, głównie za czyny przeciwko mieniu (kradzież z włamaniem, zniszczenie rzeczy i rozbój). Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt V K 1233/10 został skazany za czyn z art. 193 kk w zb. z art. 288 § 1 kk w zb. z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 9 grudnia 2011 r. do 9 grudnia 2013 r. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 5 stycznia 2012 r. został skazany za dokonanie samouwolnienia, poprzez dokonanie zbiegu z ośrodka, pomimo tego, że był skazany prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego na karę pozbawienia wolności.

Dowody:

- informacja o osobie z K. k. 36-38, 267,
- odpisy wyroków k. 46, 103-104.

W postępowaniu przygotowawczym oskarżony A. S. (1) nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie wie skąd na klatce schodowej wziął się dym. Podał, że nie jest skłócony z żadnym z sąsiadów i nikomu nie groził.

W postępowaniu sądowym oskarżony A. S. (1) nie przyznał się do zarzucanych mu czynów i odmówił składania wyjaśnień. Odpowiadając na pytania podał, że zna państwa L., ale nie utrzymuje z nimi kontaktu, nie ma z nimi konfliktu i nikomu z nich nigdy nie groził. Podał, że przypuszcza, że oni mogą go nie lubić, bo wiedzą, że był karany i z tego powodu, że głośno sucha muzyki w mieszkaniu.

/wyjaśnienia oskarżonego k. 33-34, 254-255, 371-372/

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań świadków (w tym naocznych świadków pożaru), opinii biegłych. Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego, ponieważ ich treść nie znalazła

oparcia w żadnych innych dowodach, co sprawiło, że wyjaśnienia te były niewiarygodne i stanowiły jedynie wyraz linii obrony oskarżonego.

Za w pełni wiarygodne uznać należało dowody z dokumentów – nie było podstaw do kwestionowania ich autentyczności. Również wiarygodne okazały się zeznania wszystkich świadków. Co prawda zeznania świadków różniły się między sobą, ale wynikało to z relacji jakie łączyły określonych świadków z oskarżonym i państwem L. oraz z miejsca ich zamieszkania. Sąd w pełni przyjął za podstawę ustaleń w sprawie zeznania B. L., D. L., które były spontaniczne, logiczne, zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, spójne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Nie budziło wątpliwości sądu, że B. L. i D. L. obawiali się spełnienia gróźb, jakie kierował do nich oskarżony. Co prawda D. L. w postępowaniu sądowym wskazał, że nie obawia się (już) tych gróźb, ale zważywszy należy, że zeznania te składał cztery lata po zdarzeniu, a więc niewątpliwie emocje i stan zagrożenia od tego czasu u niego zniknęły. Z kolei w postępowaniu przygotowawczym bezpośrednio po zdarzeniu D. L. zeznawał, że obawia się spełnienia gróźb oskarżonego.

Te zeznania jako złożone spontanicznie po zdarzeniu okazały się wiarygodne. Nie można było odmówić wiary pozostałym świadkom: T., L., M. K., E. W., D. J., M. P. (1), A. B., P. G., S. J., P. J., R. Z., H. K., J. D. i Ł. L. A. P. (2) zeznawał, że kanapa należała do oskarżonego i nie pamiętał dokładnie wszystkich okoliczności dotyczących wspólnego zamieszkiwania oskarżonego z innymi lokatorami budynku przy ul. (...) w S., ale wynikało to stąd, że świadek ten nie był bezpośrednim świadkiem pożaru i mieszkał dwa piętra niżej, przez co nie mógł mieć pełnej wiedzy o relacjach sąsiedzkich z oskarżonym. Ani M. P. (3), ani A. P. (3) nie potwierdzili, aby oskarżony groził lokatorom budynku przy ul. (...), albo aby puszczał głośno muzykę i urządzał libacje alkoholowe, ale mieszkali oni dwa piętra niżej i nie musieli znać tych okoliczności. Jak wynika z zeznań świadka A. B. i S. J., oskarżony rzeczywiście urządzał u siebie w domu libacje i puszczał głośno muzykę. Świadek dodał, że z tego powodu u oskarżonego prowadzone były interwencje policyjne. Zeznania świadka A. S. (2), M. R., R. Z., H. K., J. D. i P. J. sąd również uznał za wiarygodne, ponieważ były spontaniczne i logiczne, przy czym świadkowie ci nie pamiętali szczegółów sprawy i ich zeznania nie wniosły nic nowego do sprawy. Sąd nie miał powodów, aby odmówić wiarygodności zeznaniom H. N., chociaż świadek również nie wniosła nic nowego do sprawy.

Za podstawę ustaleń w sprawie sąd przyjął również wnioski opinii biegłego z zakresu ustalania przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożarów z dnia 27 kwietnia 2016 r. Opinia ta była wyczerpująca, zrozumiała, pełna. Wynika z niej w sposób niewątpliwy, co było przyczyną pożaru i jakie mogły być jego skutki. Na podstawie tej opinii sąd przyjął, że pożar stwarzał zagrożenie dla całego budynku i wysoce prawdopodobne było rozprzestrzenienie się płomieni do przyległych budynków (cała budowla stanowiła zwartą zabudowę), a więc dla mienia w wielkich rozmiarach. Pożar ten stanowił realne zagrożenie dla życia i zdrowia co najmniej pięciu osób przebywających w mieszkaniach o nr (...), a w przypadku eksplozji instalacji gazowej – dla pozostałych lokatorów budynku, a więc dla wielu osób.

Wiarygodna była również opinia sadowo-psychiatryczna z dnia 14 grudnia 2015 r., ponieważ była jasna, zrozumiała i wyczerpująca.

Sąd nie znalazł żadnych podstaw do przyjęcia istnienia jakiegokolwiek z okoliczności wyłączających winę albo bezprawność czynu odnośnie oskarżonego. Jak wynika bowiem z opinii sadowo-psychiatrycznej z dnia 14 grudnia 2015 r. u A. S. (6) tempore criminis nie wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 31 § 1 i 2 kk.

Określając rodzaj i wysokość kar za wszystkie przypisane oskarżonemu czyny sąd miał na uwadze stopień winy i społecznej szkodliwości tych czynów. Odnośnie przestępstw gróźb wobec rodziny L. sąd miał na względzie, że zachowanie oskarżonego nie było jednokrotne. Pokrzywdzeni mieli prawo żyć nie martwiąc się o bezpieczeństwo własne i bezpieczeństwo bliskich sobie osób, a A. S. (1) swoim zachowaniem spokój ten zburzył. Natomiast upływ czasu od chwili poszczególnych zdarzeń do dnia wydania orzeczenia, nie może przesądzić i nie przesądza o winie. Rodzina L. w kwietniu i w październiku 2015 r., kiedy to oskarżony groźby te do nich kierował, obawiała się ich spełnienia. A. S. (1) wykazał się konsekwentnością swojego zachowania i groźby te zrealizował, stąd jego skazanie w zakresie czynu z art.163§1 pkt 1 kk w zb. z art.288§1 kk w zw. z art.11§2 kk w zw. z art.64§1 kk. Stopień społecznej szkodliwości

tego czynu był znaczny – sprawca dopuścił się czynu, który skierowany był przeciwko nie tylko mieniu, ale również najważniejszym dobrom jakimi są zdrowie i życie ludzi oraz bezpieczeństwo powszechne, wyrządził przy tym szkodę majątkową w postaci zniszczenia całej kondygnacji klatki schodowej i działał bez żadnego powodu. Przy wymiarze kary istotna była również poprzednia wielokrotna karalność oskarżonego oraz działanie w warunkach art. 64 § 1 kk. Nie bez znaczenia pozostało również to, w jaki sposób oskarżony dotychczas żył. Oskarżony był wielokrotnie karany i to w przeciągu bardzo długiego czasu, co oznacza, że jest on osoba rażąco nie respektującą prawa. Z tych przyczyn jedynie słuszna okazała się kara izolacyjna.

Mając na uwadze przepis art. 86 § 1 kk i art. 91§2 kk, sąd orzekł wobec oskarżonego A. S. (1) karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 kk sąd zaliczył na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe wywołane jego sprawą, w tym 300 złotych opłaty.

Nadto sąd zasądził na rzecz obrońcy z urzędu zwrot kosztów związanych z udzieleniem oskarżonemu pomocy prawnej mając na uwadze, że nie zostały one dotychczas uiszczone.